

Vastine oikaisuvaatimukseen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Sivistyslautakunta 16.12.2025 § 63
7960/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134
hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

opetusjohtaja Silja Silvennoinen

Sivistyslautakunta päättää sivistyslautakunnan 21.10.2025 § 41 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen osalta:

a. jättää tutkimatta oikaisuvaatimuksen sivistyslautakunnan 21.10.2025 § 41 päätöksen b., c. ja d. osien osalta

b. hylätä oikaisuvaatimuksen sivistyslautakunnan 21.10.2025 § 41 päätöksen a. osan osalta.

Päätös

Merkitään, että palvelupäällikkö Tiina Mikkilä oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin klo 18.40–19.15 ja hän poistui kysymyksiin vastaamisen jälkeen

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että varhaiskasvatuspalveluiden toteuttaminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueilla palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti. Nimenhuutoäänestyksellä suoritettua äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Paterno) ja 5 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen, Kananen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Selostus

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Sivistyslautakunnan 21.10.2025, 41 § päätös, jossa päätetään Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja merkitään tiedoksi selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään toimielimen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Oikaisuvaatimuksen tutkiminen tai jättäminen tutkimatta

7.11.2025 saapuneen oikaisuvaatimuksen on tehnyt kuntalainen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

Oikaisuvaatimus koskee koko päätöstä:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatustalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehtoilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.
- d. sekä päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheiset vastaukset.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta. Päätöksen kohdat b., c. ja d. koskevat valmistelua ja täytäntöönpanoa. Kohtien b., c. ja d. osalta päätös jätetään tutkimatta.

Näillä perusteilla oikaisuvaatimus on tutkittava kohdan a. osalta.

Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimukset ja niiden perusteet

Oikaisuvaatimuksentekijä vaatii, että sivistyslautakunta kumoaa 21.10.2025 § 41 mukaisen päätöksensä ja palauttaa asian valmisteluun.

Vaatimuksen perusteena esitetään, että lautakunnan päätös varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen valmistelusta Hirvilahden ja Pulkonkosken alueille on valtuuston aiemman päätöksen vastainen ja päätös ei ole valtuuston palveluverkkosuunnittelusta tekemän linjauksen mukainen.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Oikaisuvaatimuksen tekijän perusteluissa kirjoitetaan, että kaupunginvaltuusto on päättänyt varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen valmistelusta Hirvilahden ja Pulkonkosken alueille (Kaupunginvaltuusto 24.02.2025). Päätöksessä ei ole esitetty, miten varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen valmistellaan alueille, joten päätös on oikaisun vaatijan näkemyksen mukaan valtuuston aiemman päätöksen vastainen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee vaadettaan sillä, että hänen mukaansa valtuuston tekemän linjauksen (20.05.2024 § 24) mukaan palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun näkökulmat (mm. asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan varhaiskasvatuspalveluiden saatavuus ei toteudu tällä hetkellä Hirvilahden ja Pulkonkosken alueilla, koska alueella ei ole joko lainkaan tai on huonosti (ei työssäkäyville vanhemmille) saavutettavissa julkista liikennettä. Päivittäiset päiväkotimatkat ovat jopa 30 km/ suunta, mikä voi tarkoittaa kuljetuksia jopa 120 km/ päivätä ei voida pitää maantieteellisesti taikka taloudellisesti kaikille saavutettavana.

Kaupunginvaltuusto päätti 24.2.2025 (8 §), että Kaupungin palveluverkkoselvityksen yhteydessä valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella. Varhaiskasvatuksen järjestäminen kuuluu hallintosäännön mukaan sivistyslautakunnan (1.6.2025 alkaen, 31.5.2025 asti kasvun ja oppimisen lautakunnan) toimivaltaan. Hallintosäännön mukaan lautakunta vastaa palvelujen järjestämisestä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa. Hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta toimii varhaiskasvatuslain mukaisena viranomaisena, joka vastaa varhaiskasvatuspalveluista kunnassa.

Varhaiskasvatuslain (540/2018, 5 §) mukaan kunta järjestää varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa (34 §). Varhaiskasvatuksen tavoitteet säädetään varhaiskasvatuslain 3 §:ssä. Laissa tarkoitetun varhaiskasvatuksen tavoitteena on muun muassa:

- kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestäväan toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen
- antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
- varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö.

Valtuuston 20.05.2024 § 24 tekemän linjauksen mukaisesti maaseutualueilla tulee olla yksikössä vähintään kaksi lapsiryhmää, mikä tarkoittaa, että palveluntarpeisia tulisi olla vähintään n. 30 lasta.

Von Wrightin lisärakennuksen valmisteluvaiheessa (kasvun ja oppimisen lautakunta 23.5.2023, 48 §) on linjattu, että Hirvilahden yksiköstä luovutaan lisätilojen valmistuttua. Hirvilahden yksikkö on lakkautettu ja toiminta on siirretty Von Wrightin päiväkotiin kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksellä 24.9.2024 § 72 (päätös ei lainvoimainen). Silloin on samalla päätetty, että Hirvilahden alueen lasten varhaiskasvatus järjestetään jatkossa Von Wrightin päiväkodissa. Ei olisi taloudellisesti kestävää perustaa alueelle uutta varhaiskasvatusyksikköä ja jättää uudet Von Wrightin tilat tyhjilleen.

Sivistysalutakunta on järjestänyt Länsi-Maaningan ja Hirvilahden varhaiskasvatuspalvelut varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tällä hetkellä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty olemassa olevilla vaihtoehtoilla tarjoamaan tarvittava varhaiskasvatuspalvelu. Varhaiskasvatuksen järjestämisessä on huomioitu valtuuston (20.5.2024 § 24) linjaus palveluverkon saavutettavuudesta. Perheiden työmatkasuunnat on otettu huomioon ja tarjottu hoitopaikkaa myös työmatkan varrelta. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä yli kuntarajojen. Pulkonkosken alueen lasten varhaiskasvatus järjestetään nykyisillä varhaiskasvatuspalveluilla esim. Maaningan, Käärmelahden ja Von Wrightin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa (Tuovilanlahti) tai muussa perhettä palvelevassa yksikössä.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 134 § ja Kuopion kaupungin hallintosäätö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293)

Liitteet

Oikaisuvaatimus / Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 41 Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Oikaisuvaatimus Kuopion sivistyslautakunnalle

Päätös, jota oikaisuvaatimus koskee

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 41: Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Sivistyslautakunnan päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösesityksen:

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehtoilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.
- d. sekä päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheiset vastauksen.

Vaatimus ja sen perustelut

Vaadin, että sivistyslautakunta kumoaa 21.10.2025 § 41 mukaisen päätöksensä ja palauttaa asian valmisteluun.

Perustelut:

- Kaupunginvaltuusto on päättänyt varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen valmistelusta Hirvilahden ja Pulkonkosken alueille (Kaupunginvaltuusto 24.02.2025). Päätöksessä ei ole esitetty, miten varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen valmistellaan alueille, joten päätös on valtuuston aiemman päätöksen vastainen.
- Valtuuston tekemän linjauksen (20.05.2024 § 24) mukaan palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun näkökulmat (mm. asiantilienteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Varhaiskasvatuspalveluiden saatavuus ei toteudu tällä hetkellä Hirvilahden ja Pulkonkosken alueilla, koska alueella ei ole joko lainkaan tai on huonosti (ei työssäkäyville vanhemmille) saavutettavissa julkista liikennettä. Päivittäiset päiväkotimatkat ovat jopa 30 km/ suunta, mikä voi tarkoittaa kuljetuksia jopa 120 km/ päivä- tätä ei voida pitää maantieteellisesti taikka taloudellisesti kaikille saavutettavana.
- Asian valmistelussa on selkeitä puutteita, esimerkiksi Pulkonkoskella lukuvuonna 2026-2027 on ilmoitettu olevan 0 2lk. oppilasta. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, vaan Kuopion kaupungin kaupunkisuunnittelijalta saadun tiedon mukaan Pulkonkoskella on lukuvuonna 2026-2027 yhteensä 5 2 lk. olevaa lasta (8-vuotias).

Pulkonkoskella

	6 v.	7 v.	8 v.	Yht.
2026	8	5	5	18
2027	2	8	5	15

(Lähde: Kuopion kaupunki, kaupunkisuunnittelija Riina Mustonen)

Tosiasiasa luvuvuonna 2026-2027 Pulkonkoskella olisi siis 0-2 luokilla yhteensä 18 lasta, ei 13 kuten asian valmistelussa on esitetty. Lautakunnan päätös on siis tehty puutteellisilla ja väärillä tiedoilla, minkä takia se tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi ja sitten päätöksentekoon.

- Lisäksi Pulkonkosken koulun korjaustarpeissa ja – kustannuksissa on puutteellisia tietoja: Kuopion kaupunki on tiedottanut 19.2.2025, että Pulkonkosken koulun peruskorjauskustannukset ovat 1 432 800 euroa. Lautakunnassa on kuitenkin virheellisesti ilmoitettu, että peruskorjauksen kustannus olisi noin 2 000 000 euroa eli liki 0,6 miljoonaa euroa suuremmat aiemmin on ilmoitettu.
- Lisäksi lautakunnan valmistelutekstissä todetaan, että ”Palonurmen ja Pulkonkosken kiinteistöt on otettava kokonaan käyttöön, vaikka näin pienelle oppilasmäärälle tarvittaisiin vain osa kiinteistöistä”. Valmistelussa ei ole otettu huomioon, että koulukiinteistön tilat eivät välttämättä kohdistu vain pienten lasten yksikön (0-2 lk.) toimintaan, vaan koulukiinteistössä voisi olla esimerkiksi varhaiskasvatusta. Lisäksi kiinteistössä voisi olla myös muita toimintoja, kuten entisen talonmiehen asunnon voisi vuokrata asuinkäyttöön. Lisäksi rakennuksessa on kansalaisopiston toimintoja. Tosiasiasa kustannukset eivät siis tulisi kohdistumaan vain koulutoimintaan.
- Kuopion Syvänniemessä toimii 0-2 lk. pienten lasten yksikkö sekä päiväkotia. Pulkonkosken vastaava yksikkö olisi kokoluokaltaan samankaltainen kuin jo olemassa oleva Syvänniemessä, joten palveluntarve Pulkonkosken alueella on kuitenkin yhtä ilmeinen kuten Syvänniemessä, joten kaupungilta ei ole tasa-arvoista kohtelua olla perustamatta pienten lasten yksikköä ja päiväkotia alueelle, jossa sille on tarvetta.
- Lisäksi on huomioitavaa, että sekä pienten että suurien kouluyksiköiden järjestämisestä löytyy aina haasteita, esimerkiksi pienissä yksiköissä henkilöstön saatavuudessa ja resursseissa. Vastaavasti isommissa kouluissa voi olla haasteita esimerkiksi kohtuullisissa luokkakoissa. Nyt asian valmistelussa on keskitetty etsimään vain pienten yksiköiden tuomia haasteita, eikä sen tuomia etuja lapsille ja heidän perheilleen.

Maaningalla 6.11.2025

Anna-Liisa Pekkarinen

Varpasmaantie 437 B

71690 Kuopio

Puhelinnumero: 050-5952285

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 41 Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 41
7960/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003
kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760
palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134
opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018
opetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehtojilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

Päätös

Merkitään, että palvelupäällikkö Minna Kari saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Merkitään, että opetuspäällikkö Taina Vainio oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Esittelijä muutti päätösesitystä seuraavaksi:

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehtojilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

d. sekä päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheiset vastaukset.

*) d kohtaan on tehty hallintolain 51-51 §:n mukainen kirjoitusvirheen korjaaminen 11.11.2025 JP.

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että varhaiskasvatuspalveluiden toteuttaminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueilla palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 4 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että ns. pienten lasten yksikköjen selvitykset Pulkonkoskella ja Palonurmessa tulee palauttaa valmisteluun. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Tuppurainen) ja 5 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen, Kananen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösesityksen.

Merkittään, että jäsen Heikki Kähkönen ja jäsen Minna Pehkonen jätti päätökseen eriävän mielen, jonka perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.13-19.21.

Selostus

Kuopion kaupunginvaltuusto käsitteli kokouksessaan 24.2.2025 § 7 Pulkonkosken koulun lakkauttamista ja § 8 Palonurmen koulun lakkauttamista. Päätöksenteon yhteydessä päätettiin, että kaupungin palveluverkkoselvityksen yhteydessä valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella sekä selvitetään mahdollisuus järjestää opetus alueen 0–2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella. Vastaavanlainen selvitys tulee laatia myös Palonurmen koulun osalta.

Palveluverkkoselvityksen toimeenpanoihin liittyvät asioiden valmistelut ja päätökset valmistellaan kasvun ja oppimisen palvelualueella (nykyinen sivistystoimiala) virkatyönä ja esitykset tulevat uuden valtuuston käsittelyyn ja päätöksentekoon syksystä alkaen.

Koska Palonurmen ja Pulkonkosken koulut lakkautetaan 1.8.2026 alkaen, ei voida puhua Palonurmen tai Pulkonkosken pienten lasten koulusta. Palonurmen pienten lasten koulu olisi toteutuksessaan hallinnollisesti Nilsiäns yhtenäiskoulun alainen Palonurmen yksikkö ja vastaavasti Pulkonkosken pienten lasten koulu olisi hallinnollisesti Maaninkajärven koulun Pulkonkosken yksikkö. Tässä selvityksessä niistä käytetään nimitystä Palonurmen tai Pulkonkosken pienten lasten yksikkö.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella

Hirvilahden suunnittelualueella (kolmella pienalueella) on tällä hetkellä (15.10.2025) 25 alle 6-vuotiasta lasta. Heidän syntymävuotensa jakautuvat seuraavasti:

Pienalue	2025	2024	2023	2022	2021	2020
468100	0	1	2	1	1	4
468200	2	1	2	1	2	2
468300	0	2	0	2	0	2
yhteensä	2	4	4	4	3	8

Länsi-Maaningan pienalueella (pienalue 602300) on tällä hetkellä (15.10.2025) 25 alle 6-vuotiasta lasta. Heidän syntymävuotensa jakautuvat seuraavasti:

Pienalue	2025	2024	2023	2022	2021	2020
602300	2	5	6	2	3	7

Tällä hetkellä Länsi-Maaningan ja Hirvilahden varhaiskasvatus on järjestetty siten, että varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset on sijoitettu von Wrightin tai Maaningan päiväkoteihin. Perheiden työmatkasuunnat on otettu huomioon ja tarjottu hoitopaikkaa myös työmatkan varrelta. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä yli kuntarajojen.

Von Wrightin päiväkodissa on 107 paikkaa ja Maaningan päiväkodissa 63 paikkaa. Lisäksi Kaislastenlahdessa työskentelee kaksi perhepäivähoitajaa (yksi Rytkyllä ja yksi Kaislastenlahdessa). Maaningalla työskentelee viisi perhepäivähoitajaa (Kinnulanlahdessa, Tortteella, Käärmelähdessä, Tuovilanlahdessa ja Maaningalla). Perhepäivähoitajilla voi olla hoidossa 4 lasta omat lapset mukaan lukien. Tällä hetkellä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty olemassa olevilla vaihtoehtoilla tarjoamaan tarvittava varhaiskasvatuspalvelu.

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Palonurmen ja Pulkonkosken alueilla

Tällä hetkellä Palonurmessa ja Pulkonkoskella ei järjestetä esiopetusta vähäisen esioppilasmäärän vuoksi. Palonurmessa esiopetusta järjestettiin viimeksi keväällä 2024. Pulkonkoskella varhaiskasvatuksen järjestämää esiopetusta oli viimeksi keväällä 2022. Mikäli ns. pienten lasten yksiköt päätetään perustaa ja järjestää opetus alueiden 0 – 2-luokkien oppilaille, tulee samalla päättää esiopetuksen järjestämisvastuusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä. Kuopiossa esiopetus on Karttulan Kissakuusen koulun ja Pihkainmäen koulun aluetta lukuun ottamatta keskitetty varhaiskasvatuksen järjestämäksi. Tulevaisuudessa myös Karttulan ja Pihkainmäen alueen esiopetus on tarkoitus siirtää varhaiskasvatuksen järjestämäksi.

Henkilöstömitoitus ja henkilöstön kelpoisuutta koskevat säädökset muodostavat oman haasteensa. Esiopetusta annetaan 20 tuntia viikossa ja perusopetusta 21 tuntia viikossa. Koska varhaiskasvatuksen opettaja ei ole kelpoisuusasetuksen mukaan kelpoinen (Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998 § 7) opettamaan perusopetuksen 1.- ja 2.-luokkalaisia, olisi Palonurmen ja Pulkonkosken alueen esiopetus järkevintä siirtää perusopetuksen järjestämäksi. Tällöin perusopetuksen luokanopettaja voisi antaa myös esiopetusta. Opetuksen toteuttaminen perusopetuksen järjestämänä tarkoittaa sitä, että esiopetuksen oppilat opiskelisivat samassa ryhmässä yhtä aikaa 1.- ja 2.-luokkaisten kanssa.

Väestörekisteristä ja oppilashallintojärjestelmästä on 28.8.2025 haettu tiedot Palonurmen koulun oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määristä.

Palonurmi	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
0. lk	5	4	3	2	3
1. lk	2	5	4	3	2
2. lk	0	2	5	4	3
Yhteensä	7	11	12	9	8

Tämänhetkisten tietojen mukaan Palonurmen pienten lasten yksikössä olisi lukuvuonna 2026 – 2027 yhteensä 7 oppilasta, joista esiopetuksessa (0 lk) olisi 5 oppilasta ja 1. luokalla 2 oppilasta. Lukuvuonna 2027 – 2028 oppilaita olisi yhteensä 11, lukuvuonna 2028 – 2029 yhteensä 12 jne. edellä olevan taulukon mukaisesti.

Väestörekisteristä ja oppilashallintojärjestelmästä on 28.8.2025 haettu tiedot Pulkonkosken koulun oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määristä.

Pulkonkoski	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
0. lk	8	2	3	6	4
1. lk	5	8	2	3	6
2. lk	0	5	8	2	3
Yhteensä	13	15	13	11	13

Tämänhetkisten tietojen mukaan Pulkonkosken pienten lasten yksikössä olisi lukuvuonna 2026 – 2027 yhteensä 13 oppilasta, joista esiopetuksessa (0 lk) olisi 8 oppilasta ja 1. luokalla 5 oppilasta. Lukuvuonna 2027 – 2028 oppilaita olisi yhteensä 15, lukuvuonna 2028 – 2029 yhteensä 13 jne. edellä olevan taulukon mukaisesti.

Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 § 2) tarkoitettua oppivelvollisuusikää osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan taikka perusopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään täydentävästi (Varhaiskasvatuslaki 30.12.2020/1228 12 §). Varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku 6 ja Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018 § 1).

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Palonurmessa

Mikäli Palonurmen koulun kiinteistössä toimisi pienten lasten yksikkö, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuslain ja asetuksen mukainen henkilöstö eli varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja.

Opetuksen järjestämistä ja tarvittavaa henkilöstömitoitusta kuvataan seuraavan taulukon avulla:

Aika	Esiopetuksen oppilas (0 lk)	Perusopetuksen oppilas (1 – 2 lk)
klo 6.30 – 8.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 8.00 – 12.00/13.00	esiopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja	perusopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja
klo 12.00 – 17.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 12.00 – 15.00		iltapäivätoiminta/koulunkäynninohjaaja (mikäli ryhmä muodostuu)

Perusopetuslain mukaan oppilaille on tarjottava ryhmäkohtaista ja tarvittaessa oppilaskohtaista tukea (Perusopetuslaki 628/1998, luku 4a 30.12.2024/1090). Näin pienissä yksiköissä ei olisi omaa erityisopettajaa, vaan Nilsin yhtenäiskoulun erityisopettaja olisi Palonurmessa 4 tuntia viikossa. Erityisopettaja voisi toteuttaa vain ryhmäkohtaista tukea. Mikäli joku oppilas tarvitsi oppilaskohtaista tukea, hänen opetuksensa pitäisi järjestää Nilsin yhtenäiskoulussa. Opiskeluhuollon palvelut (kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja –psykologi) olisivat saatavissa harvoin.

Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva on oikeutettu saamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua. Laskelmassa on arvioitu varhaiskasvatuksen erityisopettajan kilomettikorvauskustannukset, mikäli käyntikertoja olisi vuodessa noin kuusi.

Henkilöstön palkkauskustannukset:

- varhaiskasvatuksen opettaja (työaika 50 – 60 %)	22 500 – 27 000 €/v
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (työaika 50 – 60 %)	18 000 – 21 600 €/v
- perusopetuksen opettaja	60 000 €/v
- koulunkäynninohjaaja 30 t/viikko	30 000 €/v
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja 6 krt/vuosi	200 €/v
- erityisopettaja 4 t/viikko	10 000 €/v
Palkkauskustannukset yhteensä	140 700 – 148 800 €/v

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Pulkonkoskella

Mikäli Pulkonkosken koulun kiinteistössä toimisi pienten lasten yksikkö, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuslain ja asetuksen mukainen henkilöstö eli varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja.

Opetuksen järjestämistä ja tarvittavaa henkilöstömitoitusta kuvataan seuraavan taulukon avulla:

Aika	Esiopetuksen oppilas (0 lk)	Perusopetuksen oppilas (1 – 2 lk)
klo 6.30 – 8.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 8.00 – 12.00/13.00	esiopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja	perusopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja
klo 12.00 – 17.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 12.00 – 15.00		iltapäivätoiminta/koulunkäynninohjaaja (mikäli ryhmä muodostuu)

Perusopetuslain mukaan oppilaille on tarjottava ryhmäkohtaista ja tarvittaessa oppilaskohtaista tukea ([Perusopetuslaki 628/1998, luku 4a 30.12.2024/1090](#)). Näin pienissä yksiköissä ei olisi omaa erityisopettajaa, vaan Maaninkajärven koulun erityisopettaja olisi koulussa 4 tuntia viikossa. Erityisopettaja voisi toteuttaa vain ryhmäkohtaista tukea. Mikäli joku oppilas tarvitsi oppilaskohtaista tukea, hänen opetuksensa pitäisi järjestää Maaninkajärven koulussa. Opiskeluhuollon palvelut (kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja –psykologi) olisivat saatavissa harvoin.

Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva on oikeutettu saamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua. Laskelmassa on arvioitu varhaiskasvatuksen erityisopettajan kilometrikorvauskustannukset, mikäli käyntikertoja olisi vuodessa noin kuusi.

Henkilöstön palkkauskustannukset:

- varhaiskasvatuksen opettaja (työaika 50 – 60 %)	22 500 – 27 000 €/v
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (työaika 50 – 60 %)	18 000 – 21 600 €/v
- perusopetuksen opettaja	60 000 €/v
- koulunkäynninohjaaja 30 t/viikko	30 000 €/v
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja 6 krt/vuosi	200 €/v
- erityisopettaja 4 t/viikko	10 000 €/v
Palkkauskustannukset yhteensä	140 700 – 148 800 €/v

Muita kustannuksia

Hallinnon kulut tarkoittavat varhaiskasvatusyksikön johtajan, rehtorin ja koulusihteerin työstä koituvia palkkaus- ja matkakuluja arviolta 10 000 €/v/yksikkö.

Seuraavissa taulukoissa on esitelty pienten lasten yksiköjen kokonaiskustannukset ilman koulukuljetuskustannuksia.

Palonurmi		Kiinteät kulut €	Muuttuvat kulut €	Yhteensä €
Opetus, noin			145 000	145 000
Hallinto			10 000	10 000
Henkilöstökulut			155 000	155 000
	Tietohallinto	1 000	2 000	3 000
	Kiint. ja kalusto	9 000		9 000
	Ateriakulut		4 000	4 000
	Muut kulut		1 000	1 000
Palveluostot	yhteensä	10 000	7 000	17 000
Aineet, tarvikkeet		1 000	5 000	6 000
Koulukuljetus				0
Koulukuljetus lisäys				0
	Pääomakulut	35 000		35 000
	Käyttökustannukset	84 000		84 000
Tilakustannukset yhteensä		119 000		119 000
Yhteensä		130 000	167 000	297 000
	Lapsimäärä			7
	Lapsikohtainen hinta			42 429

Palonurmen pienten lasten yksikön kustannukset lukuvuonna 2026 – 2027 olisivat yhteensä 297 000 €. Tämänhetkisten tietojen mukaan yksikössä opiskelisi 7 lasta, jolloin lapsikohtaiset kustannukset olisivat 42 429 €/vuosi. Kustannuksissa ei ole mukana koulukuljetuskustannuksia.

Pulkonkoski		Kiinteät kulut €	Muuttuvat kulut €	Yhteensä €
Opetus, noin			145 000	145 000
Hallinto			10 000	10 000
Henkilöstökulut			155 000	155 000
	Tietohallinto	1 000	2 000	3 000
	Kiint. ja kalusto	5 000		5 000
	Ateriakulut		7 000	7 000
	Muut kulut		1 000	1 000
Palveluostot	yhteensä	6 000	10 000	16 000
Aineet, tarvikkeet		1 000	5 000	6 000
Koulukuljetus				0
Koulukuljetus lisäys				0
	Pääomakulut	68 000		68 000
	Käyttökustannukset	100 000		100 000
Tilakustannukset yhteensä		168 000		168 000
Yhteensä		175 000	170 000	345 000
	Lapsimäärä			13
	Lapsikohtainen hinta			26 538

Pulkonkosken pienten lasten yksikön kustannukset lukuvuonna 2026 – 2027 olisivat yhteensä 345 000 €. Tämänhetkisten tietojen mukaan yksikössä opiskelisi 13 lasta, jolloin lapsikohtaiset kustannukset olisivat 26 538 €/vuosi. Kustannuksissa ei ole mukana koulukuljetuskustannuksia.

Kuopion perusopetuksen vuosiluokkien 1 – 6 oppilaskohtainen keskihinta on 11 500 €/vuosi. Keskihinta sisältää myös koulukuljetuskustannukset.

Koulukuljetuskustannukset vaihtelevat lukuvuosittain ja kustannusten määrä riippuu siitä, kuinka paljon erilliskuljetuksia tarvitaan. Mikäli 1.- ja 2.-luokkalaisten opetus järjestetään pienten lasten yksikössä Palonurmessa/Pulkonkoskella, kun vuosiluokkien 3 - 9 opetus järjestetään Nilsissä tai Maaningalla, tulee opetuksenjärjestäjän järjestää rinnakkaiset koulukuljetukset erikseen, mikä lisää kuljetuskustannuksia.

Muita kuluja kertyy kiinteistöjen tukipalveluista ja tilakustannuksista. Palonurmen ja Pulkonkosken kiinteistöt on otettava kokonaan käyttöön, vaikka näin pienelle oppilasmäärälle tarvittaisiin vain osa kiinteistöistä. Nykyisiin kiinteistöihin tarvitaan mittavat peruskorjaukset. Molempien kiinteistöjen osalta peruskorjauksen arvio on noin 2 000 000 €. Peruskorjausten jälkeen kohonneet kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat erittäin suuria yksikköjen oppilasmääriä ajatellen, sillä kiinteistöjen kapasiteetit ovat moninkertaisia verrattuna oppilasmääriin ja arvioon tulevista oppilasmääristä.

Muut vaikutukset

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Palonurmella ja Pulkonkoskella vaatii kaksi varhaiskasvatuksen työntekijää, koska esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus ajoittuu haasteellisesti aamu- ja iltapäivään. Henkilöstön määrään vaikuttaa myös esioppilaiden lukumäärä ja asetuksen mukaisen henkilöstön lakisääteisyys (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku 6 ja Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018 § 1). Varhaiskasvatuksen os aikaisen ja kelpoisen henkilöstön rekrytointi on haastavaa.

Jos esiopetus ja vuosiluokkien 1 – 2 oppilaiden opetus toteutettaisiin Palonurmessa tai Pulkonkoskella, oppilaiden koulumatka ja siihen käytettävä aika lyhenisi. Toisaalta perusopetuksen oppilaat joutuisivat olemaan koulupäivän jälkeen yksin kotona, sillä Kuopion kaupungin iltapäivätoiminnan kriteereiden mukaan on todennäköistä, että pienten lasten yksikköihin Palonurmeen ja Pulkonkoskelle ei muodostuisi iltapäivätoiminnan ryhmää.

On lapsia, jotka hyötyvät pienemmästä yksiköstä koulupolun alussa. Lasten kannalta olisi hyvä, että he saisivat opiskella pienessä ja tutussa ryhmässä. Toisaalta jos jollakin lapsella olisi vahvemman tuen tarvetta, hänen opetuksensa pitäisi järjestää isommassa koulussa (Nilsin yhtenäiskoulussa tai Maaninkajärven koulussa) eikä hän opiskelisi alueen ikätovereidensa kanssa samassa paikassa. Kun vuosiluokalla on vain muutama oppilas, on myös riski, etteivät lapset löydä samanhenkistä ystävää. Lapsen edun mukaista ei ole myöskään se, että hänelle tulee ylimääräinen nivelvaihe, eli siirtymä ja sopeutuminen uuteen luokkaan ja uuteen kouluun 3. luokan alussa.

Vakinaisen opetushenkilöstön rekrytointi tulisi olemaan haasteellista ja äkillisissä poissaolotilanteissa sijaisten saaminen olisi vaikeaa. Vaikka pienten lasten yksiköissä perusopetuksen opettajan lisäksi olisi koulunkäynninohjaaja tai varhaiskasvatuksen henkilöstöä, vain perusopetuksen opettaja on virkavastuussa oppilaista. Virkavastuuta ei voi jakaa muille, joten opettajan kokoaikainen vastuu oppilaista muodostuu raskaaksi. Myöskään työterveyshuollon ja työsuojelun mukaan ei ole tarkoituksenmukaista päästää syntymään sellaista tilannetta, jossa yksikössä tai koulussa on vain yksi virkavastuussa oleva opettaja.

Johtopäätökset

Kokonaisarvioinnin perusteella pienten lasten yksiköiden perustaminen Palonurmen tai Pulkonkosken alueelle ei ole järkevää.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 7, § 8. Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi varhaiskasvatuksen järjestämisen osalta liitteenä. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on esityksiin vastaaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet

